A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2009. június 11. *

A C-33/08. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Verwaltungsgerichtshof (Ausztria) a Bírósághoz 2008. január 28-án érkezett, 2007. november 19-i határozatával terjesztett elő az előtte

az **Agrana Zucker GmbH**

és

a **Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, K. Schiemann, P. Kūris (előadó), L. Bay Larsen és C. Toader bírák,

* Az eljárás nyelve: német.

főtanácsnok: V. Trstenjak,
hivatalvezető: R. Grass,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a litván kormány képviseletében D. Kriaučiūnas, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Unió Tanácsa képviseletében M. Moore és Z. Kupčová, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében F. Erlbacher és B. Doherty, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2009. február 18-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a Közösségen belül a cukoripar szerkezetátalakítására szolgáló ideiglenes rendszer megállapításáról és a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló 1290/2005/EK rendelet módosításáról szóló, 2006. február 20-i 320/2006/EK tanácsi rendelet (HL L 58., 42. o.) 11. cikkének értelmezésére és érvényességére vonatkozik.

2 E kérelmet az Agrana Zucker GmbH (a továbbiakban: Agrana Zucker) által a Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft (mezőgazdasági, erdészeti, környezetvédelmi és vízügyi szövetségi miniszter) 2007. április 16-i, a 2006/2007-es gazdasági évre vonatkozó ideiglenes szerkezetátalakítási összegre (a továbbiakban: ideiglenes összeg) vonatkozó határozata ellen benyújtott keresete tárgyában folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

3 A cukorágazat piacának közös szervezését érintő, 2006 folyamán végrehajtott reform keretében az Európai Unió Tanácsa elfogadta a cukorágazat piacának közös szervezéséről szóló, 2006. február 20-i 318/2006/EK rendeletet (HL L 58., 1. o.), valamint ugyanezen a napon a cukoripar szerkezetátalakítására szolgáló ideiglenes rendszer megállapításáról szóló 320/2006 rendeletet. A 318/2006 rendelet 44. cikke rendelkezéseinek megfelelően az Európai Közösségek Bizottsága elfogadta a cukorágazat piacának közös szervezését érintő reform keretében átmeneti intézkedések megállapításáról, valamint az 1265/2001/EK és a 314/2002/EK rendelet módosításáról szóló, 2006. március 27-i 493/2006/EK rendeletet (HL L 89., 11. o.).

A 318/2006 rendelet

4 A 318/2006 rendelet (22) preambulumbekezdése a következőket írja elő:

„A Bizottság irányítása alatt működő, új piaci eszközöket kell bevezetni. Először is, ha a piaci árak a fehércukor referenciaára alá csökkennek, a Bizottság által meghatározandó feltételek mellett lehetővé kell tenni a gazdasági szereplők számára, hogy magántárolási rendszert vegyenek igénybe. Másodszor, ahhoz, hogy a cukorpiacok szerkezeti egyensúlyát a referenciaárhoz közeli árszinten lehessen tartani, lehetővé kell tenni a Bizottság számára, hogy döntsön arról, hogy cukrot von ki a piacról addig, amíg a piac egyensúlya helyre nem áll."

5 A 318/2006 rendelet 19. cikkének szövege a következő:

„(1) Annak érdekében, hogy a piac szerkezeti egyensúlyát a referenciaárhoz közeli árszinten lehessen megőrizni, figyelembe véve a Közösségnek a Szerződés 300. cikkével összhangban kötött megállapodásokból eredő kötelezettségeit, a kvótacukor […] egy bizonyos – valamennyi tagállamban megegyező – százalékát a következő gazdaság év kezdetéig ki lehet vonni a piacról.

[…]

(2) Az (1) bekezdésben említett kivont százalékot a szóban forgó gazdasági év folyamán várható piaci trendek alapján legkésőbb ugyanazon gazdasági év október 31-ig meg kell határozni.

(3) Minden egyes, kvótával rendelkező vállalkozás, a kivonás időtartama alatt a saját költségén tárolja azt a cukormennyiséget, amely igazodik az (1) bekezdésben említett százaléknak a vállalkozás által a szóban forgó gazdasági évre szóló kvóta alapján termelt mennyiségre történő alkalmazásához.

A valamely gazdasági év folyamán kivont cukormennyiségeket a következő gazdasági évre szóló kvóta alapján elsőként termelt mennyiségeknek kell tekinteni. Azonban, a várható cukorpiaci tendenciákat figyelembe véve, a 39. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban döntés hozható arról, hogy a folyó és/vagy a következő gazdasági évre vonatkozóan a kivont cukor […] teljes egészét vagy egy részét:

– olyan többlet cukornak […] tekintsék, amely ipari cukorrá […] alakításra rendelkezésre áll,

vagy

– ideiglenes kvótába tartozó termelésnek tekintsék, amelynek egy részét fenn lehet tartani exportra, tiszteletben tartva a Közösségnek a Szerződés 300. cikke értelmében megkötött megállapodásokból származó kötelezettségvállalásait.

[…]”

A 320/2006 rendelet

6 A 320/2006 rendelet (1), (2), (4) és (5) preambulumbekezdésében kimondja többek között a következőket:

„(1) […] A cukortermelés és -kereskedelem közösségi rendszerének a nemzetközi követelményekkel való összhangba hozásához, valamint versenyképességének jövőbeni biztosításához olyan alapos szerkezetátalakítási folyamat elindítására van szükség, amely a Közösségen belüli veszteséges termelési kapacitás jelentős csökkenését eredményezi. E célból – a cukorpiac új és működőképes közös szervezése végrehajtásának előfeltételeként – a Közösségen belül a cukoripar szerkezetátalakítására különálló és autonóm ideiglenes rendszert kell létrehozni. […]

(2) A közösségi cukoripar szerkezetátalakítására irányuló intézkedések finanszírozására ideiglenes szerkezetátalakítási alapot kell létrehozni. […]

[…]

(4) Az e rendeletben meghatározott szerkezetátalakítási intézkedéseket azon cukor-, izoglükóz és inulinszirup-gyártóktól származó ideiglenes összegekből kell finanszírozni, amelyek végül részesülnek e szerkezetátalakítási folyamat előnyeiből. Mivel ez az összeg nem tartozik a cukorpiac közös szervezésének keretében ismeretes hagyományos díjak közé, a beszedéséből származó bevétel az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet […] rendelkezéseiben meghatározott »célhoz kötött bevételnek« tekintendő.

(5) A legalacsonyabb termelékenységgel rendelkező cukorgyártó vállalkozások számára – megfelelő szerkezetátalakítási támogatás formájában – kvótán belüli termelésük feladására irányuló fontos gazdasági ösztönzőt kell bevezetni. E célból olyan szerkezetátalakítási támogatást kell létrehozni, amely ösztönzi a termelés [helyesen a kvótán belüli termelés] megszüntetését és az érintett kvótákról való lemondást […]. E támogatásnak négy gazdasági évig kell rendelkezésre állnia, azzal a célkitűzéssel, hogy a termelést arra a szintre csökkentse, amely a Közösségen belüli kiegyensúlyozott piaci helyzet megteremtéséhez szükséges."

7 A 2006. december 19-i 2011/2006/EK tanácsi rendelettel (HL L 384., 1. o.) módosított 320/2006 rendelet 3. cikke értelmében:

„(1) Bármely, cukrot […] gyártó vállalkozás, amelyre 2006. július 1-jéig, vagy Bulgária és Románia esetében 2007. január 31-ig egy adott kvótát osztottak ki, a lemondott kvóta tonnájánként szerkezetátalakítási támogatásra jogosult, feltéve hogy a 2006/2007-es, a 2007/2008-as, a 2008/2009-es vagy a 2009/2010-es gazdasági év valamelyikében a vállalkozás:

a) lemond az általa egy vagy több gyárnak kiosztott kvótájáról, és teljesen leszereli az érintett gyárak termelőberendezéseit, vagy

b) lemond az általa egy vagy több gyárnak kiosztott kvótájáról, részben leszereli az érintett gyárak termelőberendezéseket és a termelőhelyet [helyesen: az érintett gyárak termelőberendezéseit], és az érintett gyárak fennmaradó termelőberendezéseit nem használja a cukorpiac közös szervezésének hatálya alá tartozó termékek előállítására,

vagy

c) lemond az általa egy vagy több gyárnak kiosztott kvótájának egy részéről, és az érintett gyárak termelőberendezéseit nem használja nyerscukor-finomításra.

[…]”

8 A 320/2006 rendelet 11. cikke kimondja:

„(1) Az ideiglenes […] összeget azon vállalkozások fizetik, gazdasági évenként és a kvóta tonnájánként, amelyeknek kvótát osztottak ki.

Azon kvóták esetében, amelyekről egy vállalkozás egy adott gazdasági évtől a 3. cikk (1) bekezdésével összhangban lemondott, nem fizetendő ideiglenes […] összeg az érintett gazdasági évben, valamint az azt követő gazdasági években.

(2) A cukor […] tekintetében az ideiglenes […] összeg a következőképpen alakul:

– 126,40 EUR a kvóta tonnájára a 2006/2007-es gazdasági évre,

– 173,8 EUR a kvóta tonnájára a 2007/2008-as gazdasági évre,

– 113,3 EUR a kvóta tonnájára a 2008/2009-es gazdasági évre.

[…]

(3) A tagállamok felelnek a Közösségnek a területükön beszedendő ideiglenes […] összegért.

[…]

(5) A teljes – a (3) bekezdés értelmében fizetendő – ideiglenes […] összeget a tagállam a területén található vállalkozások között (az érintett gazdasági évre) a gazdasági év során kiosztott kvóta szerint szétosztja.

[…]”

A 493/2006 rendelet

9 A 2006. október 13-i 1542/2006/EK bizottsági rendelettel módosított (HL L 283., 24. o.) 493/2006 rendelet (a továbbiakban: 493/2006 rendelet) által előírt átmeneti intézkedések között szerepel a „megelőző kivonás”.

10 E tekintetben a 493/2006 rendelet (6) preambulumbekezdése a következőket mondja ki:

„A Közösség piaci egyensúlyának anélkül történő javítása érdekében, hogy a 2006/2007-es gazdasági év során újabb cukorkészletek jönnének létre, átmeneti intézkedéseket kell előírni az említett gazdasági év címén támogatásra jogosult kvóta alá tartozó mennyiség csökkentése érdekében. Meg kell állapítani azt a küszöbértéket, amelyen túl az egyes vállalkozások kvóta keretébe tartozó termelését a 318/2006[…] rendelet 19. cikke értelmében kivontnak kell tekinteni, vagy az említett rendelet 12. cikke értelmében a vállalkozások kérésére kvótán felüli termelésnek kell tekinteni. A két rendszer közötti átmenetre tekintettel ezt a küszöböt az 1260/2001/EK rendelet 10. cikkében, illetve a 318/2006[…] rendelet 19. cikkében előírt számítás kombinációjával kell megállapítani, valamint e küszöbnek figyelembe kell vennie bizonyos tagállamoknak a […] 320/2006[…] rendelet […] által létrehozott szerkezetátalakítási alap keretében kifejtett különleges erőfeszítésére [helyesen: erőfeszítését].”

11 A 493/2006 rendelet 3. cikke a megelőző kivonásra vonatkozóan az alábbi átmeneti rendelkezéseket határozza meg:

„(1) Minden vállalkozás esetében a 2006/2007-es gazdasági év keretében termelt cukor […] termelés azon része, amelyet a IV. mellékletben meghatározott kvóták szerint kiosztott kvóta szerint termeltek, és amely meghaladja az e cikk (2) bekezdésének megfelelően megállapított küszöbértéket, a 318/2006[…] rendelet 19. cikkének

értelmében kivontnak tekintendő, vagy a vállalkozás 2007. január 31-e előtt benyújtott kérelmére részben vagy egészben az említett rendelet 12. cikke értelmében kvótán felüli mennyiségnek tekintendő.

(2) Minden vállalkozás esetében az (1) bekezdésben említett küszöbérték a vállalkozás (1) bekezdésben említett kvótájának és a következő együtthatók összegének szorzata:

a) az I. mellékletben az érintett tagállam számára megállapított együttható;

b) az az együttható, amelyet azon kvóták összességének, amelyről a 2006/2007-es gazdasági év javára a 320/2006[…] rendelet 3. cikke címén az adott tagországban lemondtak, az e rendelet IV. mellékletében az ugyanezen tagállamra megállapított kvótával való osztása eredményeként nyernek. A Bizottság 2006. október 15-ig megállapítja ezt az együtthatót.

Ha azonban az együtthatók összege meghaladja az 1,0000-t, a küszöbérték megegyezik az (1) bekezdésben említett kvótával.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

12 2006-ban az illetékes közigazgatási hatóság 405 812,4 tonna cukorkvótát ítélt oda a 2006/2007-es és 2014/2015-ös gazdasági évek közötti időszakra az Agrana Zuckernek. Ugyanezen hatóság a 493/2006 rendelet 3. cikke alapján 348 565,56 tonna termelési küszöbértéket állapított meg a 2006/2007-es gazdasági év vonatkozásában, ezáltal 57 246,84 tonna megelőző kivonást írva elő e társaság számára.

13 Az Agrarmarkt Austria (agrárpiaci igazgatóság) 2007. január 16-i határozatával az Agrana Zuckert a 2006/2007-es gazdasági évben fizetendő ideiglenes összeg 30 776 812,42 euró összegű első részletének megfizetésére kötelezték.

14 Mivel kifogásolta, hogy az ideiglenes összeget a részére odaítélt kvóta alapján számolták ki, azaz beszámították azt a kivont, 57 246,84 tonna cukrot is, amelyet nem értékesíthetett a kvótán belül termelt cukormennyiségként, az Agrana Zucker jogorvoslattal élt az Agrarmarkt Austria határozata ellen a Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaftnál. Ez utóbbi az említett jogorvoslati kérelmet – a kérdést előterjesztő bíróság előtti eljárás tárgyát képező – 2007. április 16-i határozatával elutasította.

15 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az Agrana Zucker az alapeljárásban arra hivatkozik, hogy az ideiglenes összeg kiszámításakor a piacról kivont cukormennyiség figyelembevétele sérti az arányosság elvét és az EK 34. cikk (2) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmát.

16 E körülmények között a Verwaltungsgerichtshof felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a […] 320/2006[…] rendelet 11. cikkét, hogy az ideiglenes […] összeg számításának a […] 493/2006[…] rendelet 3. cikke szerinti megelőző kivonás következtében nem kihasználható cukorkvóta is a részét képezi?

2) Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén:

Összeegyeztethető-e a 320/2006[…] rendelet 11. cikke az elsődleges joggal, különösen az EK 34. cikkből levezethető hátrányos megkülönböztetés tilalmával és a bizalomvédelem elvével?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

17 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 320/2006 rendelet 11. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy a vállalkozásnak odaítélt cukorkvóta azon részét, amely a 493/2006 rendelet 3. cikke alapján megelőző kivonás alá esik be kell-e számítani az ideiglenes összeg számítási alapjába.

18 Emlékeztetni kell arra, hogy a 320/2006 rendelet 11. cikke (1) bekezdésének első albekezdése úgy rendelkezik, hogy az ideiglenes összeget azon vállalkozások fizetik, gazdasági évenként és a kvóta tonnájánként, amelyeknek kvótát osztottak ki.

19 E rendelkezésből következik, hogy a vállalkozás által fizetendő ideiglenes összeg számítási alapja az érintett gazdasági évre részére odaítélt cukorkvóta tonnáinak teljes száma.

20 A 320/2006 rendeletben megállapított egyetlen mentesség az ideiglenes összeg megfizetése alól – az említett rendelet 11. cikke (1) bekezdésének második albekezdése alapján – azon kvótákra vonatkozik, amelyekről a vállalkozás ugyanezen rendelet 3. cikkének (1) bekezdésével összhangban lemondott. Itt azon kvótákról van szó, amelyekről az e rendelkezés szerinti gazdasági évek valamelyike során lemond az olyan vállalkozás, amely teljesen vagy részben leszereli termelőberendezéseit, vagy azokat nem használja, és amely ez alapján a lemondott kvóta tonnájánként szerkezetátalakítási támogatásra jogosult.

21 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy a 320/2006 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése szerinti kvótáról való lemondás a cukorpiac közös szabályozásának reformja keretében jól elkülöníthető eszköz a 318/2006 rendelet 19. cikke szerinti piacról való kivonástól, valamint a 493/2006 rendelet 3. cikke szerinti megelőző kivonástól, amelyeknek más a természete és a célja.

22 Ugyanis, amint azt a főtanácsnok is megjegyezte indítványának 40–43. pontjában, a vállalkozásnak a termelőberendezések leszerelésével vagy használatának megszüntetésével járó lemondása a kvótáról végleges. Amint az többek között a 320/2006 rendelet (1) és (5) preambulumbekezdéséből is kitűnik, e lemondás a cukorágazat szerkezetátalakításának egyik eszközét jelenti, amelynek célja a Közösségben a nem kifizetődő termelési kapacitás csökkentése, és amely a legalacsonyabb termelékenységgel rendelkező cukorgyártó vállalkozások számára – szerkezetátalakítási támogatás formájában – kvótán belüli termelésük feladására irányuló gazdasági ösztönzőt képez.

23 Ezzel szemben a Bizottság által elhatározott piacról való kivonás ideiglenes. Az érintett cukormennyiségeket a 318/2006 rendelet 19. cikkének (1) bekezdése értelmében a következő gazdasági év kezdetéig vonják ki a piacról, és azok tárolhatók vagy kvótán kívül értékesíthetők. Amint az e rendelkezésből és ugyanezen rendelet (22) preambulumbekezdéséből kitűnik, ezen eszköz célja a piac szerkezeti egyensúlyának a referenciaárhoz közeli árszinten való tartása, figyelembe véve a Közösség nemzetközi kötelezettségvállalásait.

24 Ugyanez vonatkozik a 493/2006 rendelet 3. cikke szerinti megelőző kivonásra, amely e rendelet (6) preambulumbekezdése szerint olyan átmeneti intézkedésnek minősül, amelynek célja a közösségi piac egyensúlyának anélkül történő javítása, hogy a 2006/2007-es gazdasági év során újabb cukorkészletek jönnének létre.

25 Másodszor abból, hogy a kvótáról való lemondás, a piacról való kivonás és a megelőző kivonás ugyanazon, a cukorágazat piacai közös szervezésének reformjára irányuló intézkedéscsomag részét képezik, az következik, hogy a közösségi jogalkotó a 320/2006 rendelet 11. cikkében szándékosan nem mentesítette a piacról kivont cukormennyiségekre vonatkozó ideiglenes összeget ugyanúgy, ahogy ezt a lemondással érintett kvóták vonatkozásában előírta.

26 E megfontolásokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 320/2006 rendelet 11. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a vállalkozásnak odaítélt cukorkvóta azon részét, amely a 493/2006 rendelet 3. cikke alapján megelőző kivonás alá esik, be kell számítani az ideiglenes összeg számítási alapjába.

A második kérdésről

27 A második kérdés a 320/2006 rendelet 11. cikkének érvényességére vonatkozik. Noha e kérdés a bizalomvédelem elvét is említi, úgy tűnik, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban kifejtett megfontolások kizárólag az arányosság elvével és a hátrányos megkülönböztetés tilalmával kapcsolatosak. Az említett 11. cikk érvényességét tehát e két utóbbi elv fényében kell megvizsgálni.

28 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapeljárás felperese lényegében arra hivatkozik, hogy a valamely vállalkozás által fizetendő ideiglenes összegnek az e vállalkozás számára odaítélt kvóta alapján történő meghatározása, amennyiben ez a piacról kivont kvótarészeket is magában foglalja, e vállalkozásra aránytalan terheket ró, mivel emiatt a kvótán belül termelt cukor nettó ára lényegesen alacsonyabb lesz a referenciaárnál. Másfelől, mivel a kvótának a 2006/2007-es gazdasági év során a piacról kivont részét a következő gazdasági évre átviszik, azt újból beszámítják az ideiglenes összeg következő évi számításánál.

29 Az ideiglenes összeg meghatározásának módja ezért ellentétes a cukorpiac reformjának a versenyképes termelőhelyek megerősítésére irányuló céljával. Másfelől ellentétes az arányosság elvével, valamint a 320/2006 rendelet (4) preambulumbekezdésével, amely szerint a szerkezetátalakítási intézkedéseket az azon cukorgyártóktól származó ideiglenes összegekből kell finanszírozni, amelyek végül részesülnek e szerkezetátalakítási folyamat előnyeiből.

30 A litván kormány álláspontja is az, hogy a piacról kivont kvótarészeknek az ideiglenes összeg számítási alapjába történő beszámítása következtében az érintett vállalkozásoknak indokolatlan és aránytalan pénzügyi terhet kell viselniük, következésképpen olyan megalapozatlan adóztatás alá esnek, amely megakadályozza, hogy a szerkezetátalakítási folyamat előnyeiből részesüljenek. Véleménye szerint a C-5/06. és C-23/06–C-36/06. sz., Zuckerfabrik Jülich és társai egyesített ügyekben 2008. május 8-án hozott ítéletben (EBHT 2008., I-3231. o.) követett érvelés a jelen ügyben is alkalmazható.

31 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a közösségi jog általános jogelvei közé tartozó arányosság elve megköveteli, hogy a közösségi intézmények aktusai ne haladják meg a szóban forgó szabályozás által kitűzött, jogos cél elérésére alkalmas és ahhoz szükséges mértéket, mivel több megfelelő intézkedés közül a kevésbé korlátozó jellegűt kell választani, és az okozott kellemetlenségek nem lehetnek aránytalanok az elérendő

célhoz képest (a C-310/04. sz., Spanyolország kontra Tanács ügyben 2006. szeptember 7-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-7285. o.] 97. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

32 Ezen elv megvalósulási feltételeinek bírósági felülvizsgálata esetén, tekintettel a közösségi jogalkotó széles mérlegelési jogkörére a közös agrárpolitika területén, az e tárgyban hozott intézkedésnek a hatáskörrel rendelkező intézmény által követni szándékozott célra nyilvánvalóan alkalmatlan jellege lehet csak hatással az ilyen intézkedés jogszerűségére (a fent hivatkozott Spanyolország kontra Tanács ügyben hozott ítélet 98. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

33 Így nem az a kérdés, hogy a jogalkotó által alkalmazott intézkedés volt-e az egyetlen vagy a lehető legjobb, hanem hogy az nyilvánvalóan alkalmatlan volt-e (a fent hivatkozott Spanyolország kontra Tanács ügyben hozott ítélet 99. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

34 A jelen esetben a 320/2006 rendelet (1) preambulumbekezdéséből következik, hogy a cukortermelés és -kereskedelem közösségi rendszerének a nemzetközi követelményekkel való összhangba hozása, valamint versenyképességének jövőbeni biztosítása érdekében a Tanács szükségesnek tartotta olyan alapos szerkezetátalakítási folyamat elindítását, amely a Közösségen belüli veszteséges termelési kapacitás jelentős csökkenését eredményezi. E célból az említett rendelettel a Közösségen belül a cukoripar szerkezetátalakítására különálló és autonóm ideiglenes rendszert hozott létre.

35 Ezen ideiglenes rendszer keretében a 320/2006 rendelet – amint az az (5) preambulumbekezdésében kifejtésre került – a legalacsonyabb termelékenységgel rendelkező cukorgyártó vállalkozások számára – szerkezetátalakítási támogatás formájában – kvótán belüli termelésük feladására irányuló gazdasági ösztönzőt vezetett be. E célból az említett rendelet (3) cikkében olyan szerkezetátalakítási támogatást ír elő, amely négy gazdasági éven keresztül, nevezetesen a 2006/2007-es gazdasági évtől a 2009/2010-es gazdasági évig áll rendelkezésre azzal a célkitűzéssel, hogy a termelést arra a szintre csökkentse, amely a Közösségen belüli kiegyensúlyozott piaci helyzet megteremtéséhez szükséges.

36 A Tanács a 320/2006 rendeletben előírt szerkezetátalakítási intézkedések finanszírozására ideiglenes szerkezetátalakítási alapot hozott létre, és – amint az az említett rendelet (4) preambulumbekezdéséből kitűnik – úgy határozott, hogy ezen intézkedéseket azon cukor-, izoglükóz és inulinszirup-gyártóktól származó ideiglenes összegekből kell finanszírozni, amelyek végül részesülnek e szerkezetátalakítási folyamat előnyeiből. Az ezen összeg beszedéséből származó bevétel az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 248., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 74. o.) rendelkezéseiben meghatározott „célhoz kötött bevételnek" tekintendő.

37 Így a rendelet 11. cikkében előírt ideiglenes összeg célja a Közösségen belül a cukoripar szerkezetátalakítására szolgáló ideiglenes rendszer gyártók általi önfinanszírozásának megteremtése, amely maga után vonja a négy érintett gazdasági évre vonatkozó kiadások és bevételek költségvetési egyensúlyát.

38 Márpedig a Bíróság írásban feltett kérdésére a Bizottság benyújtotta az ideiglenes szerkezetátalakítási alap 2007 és 2013 közötti időszakban várható kiadásait és bevételeit tartalmazó táblázatot, valamint a 2006/2007-es gazdasági év mérlegét. Ebből kitűnik egyfelől, hogy a várható bevételek és kiadások három évig egyensúlyban állnak, és a 2006/2007-es gazdasági év során elért bevételtöbbletet a következő évekre tervezett kiadások finanszírozására kell fordítani, másfelől hogy az ezen első gazdasági év során viselt kiadások lényegesen meghaladták a tervezett kiadásokat.

39 Ezen adatok megerősítik, hogy a cukorgyártó által fizetendő ideiglenes összegnek a számára odaítélt kvóta alapján történő meghatározása – ahelyett, hogy az általa e kvóta egy részének a piacról való kivonását követően ténylegesen értékesített kvóta alapján történne e számítás – nem nyilvánvalóan alkalmatlan a 320/2006 rendelet jelen ítélet 34. pontjában leírt céljának elérésére.

40 E tekintetben a szóban forgó intézkedés különbözik attól, amely a fent hivatkozott Zuckerfabrik Jülich és társai egyesített ügyekben hozott ítélet alapjául szolgáló ügy tárgyát képezte, amelyben a Bíróság megállapította, hogy az ezen ítélet 57–60. pontjában elemzett illetékszámítási mód túlmegy a cukorágazat piacának közös szervezéséről szóló, 2001. június 19-i 1260/2001/EK tanácsi rendelet (HL L 178., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 33. kötet, 17. o.) azon céljának eléréséhez szükséges mértéken, amely arra irányult, hogy méltányosan, de hatékonyan gondoskodjon arról, hogy a termelők állják teljes mértékben a Közösség termelési többleteinek értékesítési költségeit az önfinanszírozás elve alapján.

41 Ellenkezőleg, az ideiglenes összeg számítási alapjából a kvóta azon részének levonása, amelyet az adott gazdasági évre kivontak a piacról, megbontaná a tervezett költségvetési egyensúlyt, és sértené a bevételek stabilitását és tervezhetőségét. Ennélfogva az ilyen számítási mód sértené a szerkezetátalakítási intézkedéseknek a közösségi jogalkotó szándéka szerinti önfinanszírozó jellegét, következésképpen a cukoripar 320/2006 rendelettel bevezetett ideiglenes szerkezetátalakítási rendszerének működését és célját.

42 Másfelől az e rendszer által a hatálya alá tartozó vállalkozásokra rótt terheket illetően hangsúlyozni kell az említett rendszer ideiglenes jellegét, a megelőző kivonás időleges jellegét, valamint azokat az előnyöket, amelyekben e vállalkozások egyfelől a közösségi jogalkotó által ösztönözni kívánt kvótáról való lemondások, másfelől a kvótán belül termelt cukornak a piacról való kivonás és különösen a megelőző kivonás által lehetővé tett ártámogatása következtében részesülhetnek. Ez az előny kompenzálhatja az említett rendszer által okozott hátrányokat, ideértve azt is, hogy a gazdasági év során a piacról kivont cukormennyiség a következő gazdasági évre odaítélt kvótára alkalmazandó ideiglenes összeg alapjába beszámítandó, amennyiben e mennyiséget a következő évre átviszik, és nem értékesítik ipari cukorként vagy kvótán felüli cukorként a világpiacon.

43 A fentiekből következik, hogy az ideiglenes összegnek az odaítélt kvóta – ideértve adott esetben a piacról kivont kvótarészt is – alapján történő meghatározása nem nyilvánvalóan alkalmatlan a követett cél elérésére, következésképpen nem tekinthető az arányosság elvébe ütközőnek.

A 320/2006 rendelet 11. cikkének érvényességéről a hátrányos megkülönböztetés tilalmának fényében

44 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapeljárás felperesének az az álláspontja, hogy a megelőző kivonás alá eső cukormennyiségnek az ideiglenes összeg számítási alapjába történő beszámítása sérti a hátrányos megkülönböztetés EK 34. cikk (2) bekezdésében foglalt tilalmát. Lényegében arra hivatkozik, hogy a piacról így kivont cukormennyiség beszámítása a termelési küszöbérték 493/2006 rendelet 3. cikkében előírt számítási módja miatt hátrányosan megkülönbözteti az olyan tagállamok vállalkozásait, amelyekben kevés kvótáról mondtak le a 2006/2007-es gazdasági évben azon tagállamok vállalkozásaihoz képest, amelyekben ezzel szemben sok kvótáról mondtak le véglegesen ebben a gazdasági évben. Az előbbiek hátrányosabb helyzetbe kerülnek az utóbbiakhoz képest, mivel a megelőző kivonást követően fennmaradó kvótájukon belüli cukormennyiségre lényegesen alacsonyabb árat alkalmazhatnak az utóbbiaknál.

45 A litván kormány megjegyzi azt is, hogy az ideiglenes összeg ilyen meghatározási módja indokolatlan eltérő bánásmódot eredményez az olyan vállalkozások között, amelyeket nem érint a piacról való kivonás, mivel az ideiglenes összeg fizetésének terhét különbözően osztják szét a hasonló helyzetben lévő, ám különböző tagállamokban letelepedett cukorgyártók között olyan szempontok alapján, amelyek nem tőlük függenek.

46 E tekintetben célszerű felidézni, hogy – az állandó ítélkezési gyakorlat szerint – a közös agrárpolitika keretén belül bármely hátrányos megkülönböztetés tilalmát megfogalmazó EK 34. cikk (2) bekezdésének második albekezdése nem más, mint az egyenlőség általános elvének a különös kifejeződése, amely megköveteli, hogy a hasonló helyzeteket ne kezeljék különbözőképpen, és a különböző helyzeteket ne kezeljék azonos módon, kivéve ha a megkülönböztetés objektív módon igazolható (lásd a C-313/04. sz. Franz Egenberger-ügyben 2006. július 11-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-6331. o.] 33. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

47 A jelen esetben, amint az a 493/2006 rendelet (6) preambulumbekezdéséből kitűnik, a megelőző kivonás – az említett rendelet által a cukoriparban a 318/2006 rendeletet megelőző korábbi rendszer és az ez utóbbi rendelet által megállapított rendszer közötti átmenet biztosítására megállapított átmeneti intézkedések keretében – olyan átmeneti intézkedésnek minősül, amelynek célja a 2006/2007-es gazdasági év címén támogatásra jogosult kvóta alá tartozó mennyiség csökkentése a Közösség piaci egyensúlyának anélkül történő javítása érdekében, hogy e gazdasági év során újabb cukorkészletek jönnének létre. Ennek megvalósítása érdekében az említett rendelet 3. cikke meghatározza azt a küszöbértéket, amely fölött az egyes vállalkozások kvótán belüli termelését a 318/2006 rendelet 19. cikkének értelmében kivontnak kell tekinteni.

48 E küszöbértéket a 493/2006 rendelet 3. cikkének (2) bekezdése értelmében úgy állapítják meg, hogy a vállalkozás számára odaítélt kvótát megszorozzák két együttható összegével, amelyek közül a második azon kvóták összegétől függ, amelyről a 2006/2007-es gazdasági évben a 320/2006 rendelet 3. cikke címén az érintett tagállamban lemondtak.

49 Ebből következik, hogy a vállalkozások számára az e gazdasági évre előírt megelőző kivonás mértéke többek között attól függően is változik, hogy e vállalkozások mely tagállamban telepedtek le. Ennélfogva az ideiglenes összeg azon része, amelyet az ilyen megelőző kivonás alá eső kvótarészük alapján fizetnek, szintén nagyobb vagy kisebb mértékű lesz attól függően, hogy melyik tagállamban letelepedettek.

50 E tekintetben az ideiglenes összeg 320/2006 rendelet 11. cikkében előírtak szerinti meghatározása eltérő bánásmódot eredményez az esetlegesen hasonló helyzetben lévő, de különböző tagállamokban letelepedett vállalkozások között.

51 Mindazonáltal a vállalkozásokkal szembeni ilyen bánásmód objektív módon igazoltnak tűnik. A kvóták vállalkozások közötti szétosztása, valamint azok kezelése ugyanis végeredményben a tagállamok feladata, továbbá a kvótákról történő lemondást is a tagállamok szervezik, és ez tagállamonként eltéréseket mutathat. E körülmények

között, amint a 493/2006 rendelet (6) preambulumbekezdéséből kitűnik, az említett rendelet 3. cikkének (2) bekezdése alapján az érintett tagállamok függvényében eltérő együttható alkalmazásának célja a tagállamok által a kvóták végleges felszabadítása érdekében kifejtett erőfeszítés figyelembevétele, és ezáltal a termelés megegyező arányú csökkentése valamennyi tagállamban azért, hogy a Közösség egészére kiterjedően megteremthető legyen a termelési egyensúly.

52 Ebből következik, hogy a megelőző kivonás alá eső cukormennyiségnek az ideiglenes összeg számítási alapjába történő beszámítása nem sérti a hátrányos megkülönböztetés tilalmát.

53 A fentiekre tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy annak vizsgálata során nem merült fel olyan körülmény, amely a 320/2006 rendelet 11. cikkének érvényességét érintené.

A költségekről

54 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek az említett felek költségeinek kivételével nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

1) A Közösségen belül a cukoripar szerkezetátalakítására szolgáló ideiglenes rendszer megállapításáról és a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló 1290/2005/EK rendelet módosításáról szóló, 2006. február 20-i 320/2006/EK

tanácsi rendelet 11. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a vállalkozásnak odaítélt cukorkvóta azon részét, amely a 2006. október 13-i 1542/2006/EK bizottsági rendelettel módosított, a cukorágazat piacának közös szervezését érintő reform keretében átmeneti intézkedések megállapításáról, valamint az 1265/2001/EK és a 314/2002/EK rendelet módosításáról szóló, 2006. március 27-i 493/2006/EK rendelet 3. cikke alapján megelőző kivonás alá esik, be kell számítani az ideiglenes szerkezetátalakítási összeg számítási alapjába.

2) A második kérdés vizsgálata során nem merült fel olyan körülmény, amely a 320/2006 rendelet 11. cikkének érvényességét érintené.

Aláírások